Kjöbenhavns Morgenblad.

3die Aarg. Søndagen den 20de September 1840. Nr. 37.

Redigeret og udgivet af Gottlieb Siesby.

Brudstykker af Henrik Steffens' Liv.

(Uddraget af hans fornylig udgivne Skrift: „Was ich erlebte").

Den Retning, min aandige Stræben fik, hang altfor nøie sammen med mit Liv, især med mit Ungdomsforhold til det andet Kjøn, til at jeg skulde kunne forbigaae dette med Taushed. Det første nøiere Bekjendtskab, jeg gjorde, var ikke lykkeligt for mig, det var af kort Varighed, det blev ganske hemmeligt, jeg ønskede at kunne forbigaae det. Naar jeg imidlertid dog omtaler det, saa skeer det ikke, for at aflægge et Skriftemaal, men snarere fordi en saadan Begivenhed ikke staaer isoleret, fordi den har en dyb Indflydelse paa alle Livets Anskuelser, fordi den med den heftige Bevægelighed forbinder en indre Uro, der rodfæster sig altfor dybt til at den ikke skulde paatrykke alt Øvrigt, hvad man oplever, ja hvad man tænker, et vist Præg. Med Undtagelse af dette og hvad Ungdommens Letsindighed for Øieblikket fremkaldte i en, i denne Henseende ikke synderligt strengttænkende Omgivelse, beholdt min Mening om Qvinderne det høist ideale Anstrøg, som den tidligere havde antaget. Det er vanskeligt at fælde en Dom over den qvindelige Ungdom af egen Erfaring. Af de ældre Fruentimmer bliver en let bevægelig og varmtfølende Yngling sædvanlig forkjælet. De tilbagetrængte Rester af ungdommelige, tidligere Følelser tiltroe de ikke mere nogen Magt og mene at kunne overlade sig utvungent til dem. Ynglingen synes godt om et saadant Forhold, og de Følelser som fra Qvindens Side faae et moderligt Anstrøg, blive fra Ynglingens Side holdte endnu mere indenfor Barnlighedens Skranke. Anderledes forholder det sig med de yngre Piger — disse imponerede mig. Jeg vil ikke paastaae, at den qvindelige Skjønhed er fremherskende i Kjøbenhavn, dog kan denne Stad i denne Henseende vel maale sig med enhver anden Hovedstad i det nordlige Tydskland. Blondiner seer man hyppigst, livlige Brunetter sjeldnere. Netop de Roligste imponerede mig meest. Roligheden var forbunden med en stille Ynde, med en mild Blødhed, som tiltrak ubeskriveligt, endskjøndt den fremtraadte uden Fordringer og aldrig viste noget Udfordrende eller Opmuntrende. Jeg har aldrig kjendt en Stad, i hvilken Koketteriet hos den qvindelige Ungdom mindre fremtraadte, end i Kjøbenhavn, og desuagtet forekom aldrig de mere dannede Pigers Holdning, deres Undseelighed ligeoverfor unge Mænd mig som Snerperi. Paa Landet vare Pigerne dog ikke saameget tilbageholdne, de søgte paa en naiv Maade at drive deres Spil med Ynglingen, hvilket dog stundom satte ham i Forlegenhed og bragte ham i en sælsom, ja betænkelig Stilling. Blandt de Piger, som især tiltrak sig min Opmærksomhed, og i hvis Nærhed det var mig yderst behageligt at være, vare Døttrene af en borgerlig Minister. Jeg var ikke bekjendt med dem, jeg erindrer ikke at have talt et Ord med dem; men jeg var lykkelig i deres Nærhed og kaldte gjerne det yndige Billede tilbage i min Erindring. Den ene af dem ægtede en Prinds. Ligesaa fjernt stode mig en theologisk Professors Døttre, som ved deres Skjønhed og Dannelse vakte stor Opsigt. De bleve begge gifte med Venner af mig, jeg saae dem mange Aar efter som Koner, som meget elskværdige Mødre, og de havde endnu stedse beholdt Ungdommens Ynde. Ligeledes hørte til den Række af Qvinder, paa hvilken jeg tænker tilbage med reen Fornøielse, en Blondine, der vel kunde være en 24 til 25 Aar gammel. Hun kom oftere i Professor Bangs Huus, og blev behandlet saavel af dennes Sønner som af mig med den største Agtelse. Hun udmærkede sig ikke alene ved Dannelse, men ogsaa ved Aand. Ungdommeligheden var forbunden med en stille Anstand, jeg kunde næsten kalde det Værdighed. Pigerne indtoge hos mig den rene Qvindeligheds Billede; jeg var lykkelig i deres Selskab, ja, selv naar jeg saae dem, og det Indtryk, de gjorde paa mig, var ikke alene fri for al Lidenskab, men ogsaa sædelig velgjørende.

Dog skulde jeg ogsaa opfyldes med en lidenskabeligere Følelse, og efter Alt hvad jeg har sagt om vor Tilbøielighed for det Dramatiske, var det vel ikke uventet, at en Skuespillerinde var den Første, som tiltrak mig stærkere. Vi erfarede, at en ung Pige, der hidtil havde været fuldkommen ubekjendt, skulde optræde som Emilie i Lessings Emilie Galeotti. En ung, smuk Skuespillerinde kan ikke godt vise sig fordeelagtigere, end naar hun fremtræder som Emilie, ængstet og forskrækket. Den naturlige Angst forener sig med den, som Stykket kræver. Da vi stode der forventningsfulde, da Stykkets og vore personlige Tilbøieligheders Heltinde styrtede forskrækket ind paa Scenen, da den zittrende Stemme lod sig høre, da hun frygtsom saae sig om fordi hun antager sig forfulgt af Prindsen, troede jeg for for første Gang at see et Spil med Virkelighedens og Sandhedens hele Magt. Jeg var ikke istand til hele Stykket igjennem at adskille Personen fra Skuespillerinden, hun, der gjorde et saa dybt Indtryk paa mig, syntes at opleve alt det Rædsomme, og da hendes Fader stødte hende Dolken i Brystet, stod jeg Fare for at vække de Omkringstaaendes Opmærksomhed: Stedse

Feuilleton.

Det er os kjært, at kunne berette vore Læsere, at **Thorvaldsen** foranlediget ved en egenhændig hædrende Skrivelse fra Hans Majestæt Kongen, har besluttet at blive hos os Vinteren over. Det er nu at forvente, at den saaledes givne Leilighed vil blive benyttet, og at man ikke længere vil lade Udførelsen af saa mange og store Værker, som mindst fra Kunstnerens Side møder nogen Vanskelighed, udsættes og henstaae. Imidlertid vil Thorvaldsen sandssynligviis for det Første fuldende nogle Marmorværker, som hidtil i hans Attelier have ventet paa den sidste Hand, f. Ex. hans Venus, og Hebe, hvorved et inderligt Ønske hos mange Kunstvenner vil blive opfyldt. Marmoret, fuldendt af Kunstnerens egen Haand og henstillet som en varig og næsten uforgjængelig Gjenstand for den fuldeste Kunstnydelse i umiddelbar Nærhed, faaer en uskatteerlig Værd. Desværre besidde vi kun for mange af de Skatte, denne blomstrende Kunstepoche vil efterlade os, fastholdte i et mindre fuldkomment Materiale, nemlig Gibs: thi „Danmark er et lidet, fattig Land;" og flere af disse herlige Værker komme til at staae i en Høide, hvor de blot i Masse og i Hovedomridsene kunne nydes, men hvor Skjønhederne i det Enkelte maae gaae tabte; — dette er dog ogsaa en Ødselhed, nemlig med Aandens rige Gaver, som Himlen har ladet bære Frugter mellem os. (Folkebl.)

Hr. **Th. Erslew** har udstedt følgende Indbydelse til Subscription paa et almindeligt dansk Forfatter-Lexicon, fra 1814 til nærværende Tid:

„Tyve Aar ere henrundne siden det af vor fortjente Literator, afdøde Prof. **Nyerup**, i Forening med nuværende Expeditionssecretair og Sorenskriver **Kraft** udarbeidede dansk-norske **Literaturlexicon** udkom. Det har efter den Tid været en daglig Haandbog for hver Den, som sysselsætter sig med literaire Arbeider; for Den, som ved et eller andet Skrift kan attraae at kjende Skribentens udvortes Kaar og borgerlige Stilling; og endelig for Den, der vil, saa at sige, med eet Blik overskue vor Nationalliteratur.

For Enhver, som i et eller andet af slige Tilfælde raadførte sig med dette Værk, var det en, efter en Mellemrum af over to Aartiender, nu meget følelig, og fra Tid til Tid stigende Ufuldkommenhed, at den nyere Literatur og De, som fra 1819 af have betraadt Forfatterbanen, savnes.

Det formodes følgelig med Grund, at det vil være kjært og behageligt for Literaturens og dens Histories Yndere, at modtage et Arbeide, som skal raade Bod paa dette Savn. Det nye Forfatter-Lexicon skal optage alle de i det Nyerup-Kraftske Lexicon forekommende danske Forfattere og Forfatterinder, som levede ved Begyndelsen af Aaret 1814, sammensmeltede med de nye tilkommende, indtil nærværende Tid, og indeholde deres Levnetsbeskrivelser, samt deres ved Trykken udgivne Skrifter. Foruden de indfødte Forfattere optages i dette Lexicon ogsaa de Fremmede, som paa samme Tid have levet i Danmark, og der udgivet Skrifter.

Planen for det Nyerupske Værk, som iøvrigt er lagt til Grund for Nærværende, skal i dette erholde enkelte Udvidelser. Saaledes ville flere af Biographierne blive affattede med større Fuldstændighed, end i hiint; Navnene paa Skribenternes Fædre, Mødre og Hustruer blive anførte, o. s. v. Ved de indfødte Forfattere, som have bosat sig i Hertugdømmerne, eller i fremmede Lande, tilføies biographiske Oplysninger, med Hensyn til deres Stilling efter Vortreisen, og en Fortegnelse meddeles over deres senere udgivne Skrifter. Ligesom der ogsaa ved de Forfattere, som udenlandsfra, eller fra Hertugdømmerne kom til Danmark, og der tilbragte den største Deel af deres Levetid, nævnes deres tidligere, før Ankomsten hertil, udgivne Arbeider.

Den kjøbenhavnske Forlagsforening har overdraget Udarbeidelsen af dette Lexicon til Undertegnede, som i henved 18 Aar, med noie agtpaagivende Anskuelse af det danske Bogvæsen, stadig har samlet Materialier til et saadant Værk, og nu vil anvende al sin Evne og Flid for at udstyre sit Arbeide med den høist mulige Fuldstændighed og Nøiagtighed. Ogsaa have flere høit agtede Literatorer, saavel her i Staden, som i Provindserne, givet mig velvilligst Tilsagn og Løfte om Deres Bistand ved dette Fortagende; ligesom ikke faa Forfattere allerede have bæret mig med Tilsendelsen af Deres Selvbiographier, hvilket jeg med Taknemmelighed erkjender."

Det Bifald, som det danske Publicum har skjænket det Nyerup-Kraftske Lexicon, berettiger til det Haab, at Nytten og Brugbarheden af et Værk, der omfatter den hele nyeste danske Literatur for de seneste 25 Aar, vil vorde almindelig erkjendt af Enhver, som skjænker Fædrelandet og dets Literatur Deeltagelse; af Enhver, der søger **historisk** Kundskab om Danmarks Forfattere, eller **literarisk** om de Skrifter, disse have udgivet.

Det første Hefte af dette, for Literaturhistorien vigtige, Værk vil udkomme om 3 à 4 Maaneder og Trykningen haabes fuldendt i det seneste til Slutningen af Aaret 1841. Det udkommer, for at lette Anskaffelsen, i Hefter paa 10 Ark à 1 Rbd. Tryk og Papir bliver som en Prøve, der er vedføiet Subskriptionsindbydelsen, og som kan afhentes gratis i alle Boglader.

Salonen.

Et belletristisk Maanedsskrift.
Redigeret af **G. Siesby.**
Forlagt af **Andr. Fred. Høst.**

Den danske Literatur har alt længe følt Savnet af en Journal, i hvilken belletristiske Meddelelser af et større Omfang end de, der egne sig for et Dag- eller Ugeblad, kunde finde en Plads. I det Haab, at den danske Læseverden med Velvillie vil modtage et Tidsskrift, hvori bekjendte danske Forfatteres Arbeider skulle stilles ved Siden af et Udvalg af de fortrinligste fremmedes, vil, under ovenstaaende Titel, fra 1ste October d. A. udkomme et Maanedsskrift af ovenmeldte Natur, paa hvilket Hr. Boghandler **Andr. Fred. Høst** har overtaget Forlaget, ligesom Udgiveren alt har faaet Tilsagn fra flere af vore bedste Forfattere om stadig Medvirkning, saaledes skal der fra hans Side intet blive sparet, for at gjøre dette Tidsskrift saa interessant som muligt. Første Hefte, der alt er under Pressen, indeholder: „Julianes Giftermaal" ny Novelle af **S. S. Blicher**; „Mikkels Kjærlighedshistorie," Vaudevillemonolog, og „Den onde Fyrste," et nyt Eventyr, begge af **H. C. Andersen**; Digte af **H. P. Holst**, Udgiveren og fl.; „Regnskyllene" Novelle af **Frederic Soulié**; Miscceller. — I Begyndelsen af hver Maaned vil der udkomme et Hefte paa 90 Octavsider, trykt med nye Typer og udstyret med al Omhu og typographisk Elegance fra det Berlingske Bogtrykkeri., til en Subskriptionspriis af 32 Sk. pr. Hefte. Subskriptionen er kun bindende for 1 Bind, eller 3 Hefter. Subskribentsamlere erholde de sædvanlige Fordele. — Subskription modtages i alle Boglader.

Som en Følge heraf vil nærværende Blad ophøre fra 1ste Octbr d. A. Da imidlertid dette Maanedsskrift er at betragte som en Fortsættelse og Udvidelse af Kjøbenhavns Morgenblad, antager Udgiveren, at Størstedelen af dette Blads ærede Abonnenter ogsaa ville vedblive som saadanne paa Maanedsskriftet, og dette vil derfor blive tilstillet dem, der ikke forinden 1ste October have frasagt sig samme.

For dette Blad, som udkommer een Gang om Ugen, hver **Søndag** Morgen, tegner man sig hos D'Herrer Boghandlere **Høst**, Gothersgade Nr. 349, **Reitzel**, store Kjøbmagergade Nr. 6, samt hos Udgiveren, Laxegade Nr. 214. Prisen er 1 Rbd. qvartaliter.

Trykt hos **J. G. Salomon.**

Thorvaldsens Museums
Smaatryk-Samling 1840